

TOELATINGSEXAMEN VOOR DE H.B.S.'EN IN LEEUWARDEN

Maandagmorgen 4 juni 1962 van 9.00 - 10.30.

R E K E N E N I.

Schrijf niet alleen het antwoord op, maar laat ook zien hoe je het gevonden hebt.

1. Een betonnen bak is van binnen $2\frac{1}{2}$ m lang en 180 cm breed, terwijl de inhoud 54 hl bedraagt. Hoeveel dm bedraagt de diepte van die bak?
2. Men deelt een getal door $\frac{2}{3}$ en vermenigvuldigt hetzelfde getal met $\frac{5}{6}$. Het verschil tussen beide uitkomsten is 80. Welk getal is dat?
3. In de eerste, de derde en de vijfde klas van een school zitten samen 73 leerlingen. Het aantal leerlingen in de eerste is tweemaal zo groot als dat in de vijfde klas. In de derde klas zitten 8 leerlingen meer dan in de eerste klas. Hoeveel leerlingen zitten er in die 3 klassen afzonderlijk?
4. Bereken: $\frac{7,308 - 0,7 \times 1,35}{0,707 \times 4,5} : \frac{11,4 \times 1,7}{16,15 \times 0,012} = \dots$
5. 30 Hockey-clubs spelen een halve competitie, d.w.z. iedere club speelt één/tegen elke andere club. Hoeveel wedstrijden worden er in totaal gespeeld? maal
6. Van de breuken $\frac{9}{10}$, $\frac{8}{9}$ en $\frac{23}{24}$ vermenigvuldigt men de grootste met de kleinste. Men trekt de uitkomst af van de overblijvende breuk. Welk getal vindt men dan?
7. Zoek 2 getallen, waarvan de som 8 en het produkt 15 is. Antwoord: 3 en 5; (want $3 + 5 = 8$, en $3 \times 5 = 15$.)
Zoek op dezelfde manier 2 getallen met:

som	produkt	getallen
22	120	.. en ..
14	48	.. en ..
6	5	.. en ..
8. Het produkt van 2 getallen is 2432. Vermeedert men het ene getal met 5, dan wordt de uitkomst 2752. Welke getallen zijn dat?
9. Twee kapitalen staan uit tegen 5%. In 11 maanden hebben ze samen f 495,- rente opgebracht; het ene kapitaal f 165,- rente meer dan het andere in die 11 maanden. Bereken die beide kapitalen.

TOELATINGSEXAMEN VOOR DE H.B.S.'EN IN LEEUWARDEN

Dinsdagmiddag 5 juni 1962 van 13.30 - 15.00.

R E K E N E N II.

Schrijf niet alleen het antwoord op, maar laat ook zien hoe je het gevonden hebt.

1. Een winkelier berekent gewoonlijk een winst van 25% op de inkoopwaarde van zijn artikelen. Tijdens een opruiming geeft hij als reclame een korting van 12% op alle verkoopprijzen. Hoeveel gulden wint hij nog op een artikel, dat hij in de opruiming voor f 4,40 van de hand doet?
2. Een man vertrekt om 8.00 uur per bromfiets naar Leeuwarden en werkt daar tot 12.00 uur. Dan schaft hij een uur. Hierna werkt hij nog zo lang, dat hij per bromfiets om 18.00 uur thuis kan komen. Zijn snelheid is op de heen- en terugreis steeds 30 km/uur. Voor ieder uur dat hij werkt, ontvangt hij 3 gulden. Op welke afstand van Leeuwarden woont hij als hij netto 21 gulden per dag verdient?
3. Een put, waarvan de bodem 50 dm^2 is, is gedceltelijk gevuld met water. A schept er water uit en B giet er weer wat bij, waardoor tenslotte de waterstand 2 dm is gedaald. Zou A er tweemaal zoveel hebben uitgeschept als eerst en zou B er driemaal zoveel bij hebben gegoten als in het eerste geval, dan zou de waterstand 2 dm hoger zijn geworden. Hoeveel liter heeft A er uitgehaald en hoeveel heeft B er bijgegoten?
4. Van een opgaande deling is het quotient 37. De som van deler en deeltal is 2850. Welke deling is bedoeld?
5. Als men 4727 en 6485 door een zeker getal deelt, zijn de resten opvolgend: 191 en 59. Welk getal is dat?

----- o -----

TOELATINGSEXAMEN VOOR DE H.B.S.'EN IN LEEUWARDEN

Dinsdagmiddag 5 juni 1962 van 15.15 - 16.15.

A A R D R I J K S K U N D E.

Schrijf de onderstaande tekst geheel over en vul de gevraagde woorden ^{in.}

I. Nederland.

1. Vul de wateren in:

Leeuwarden ligt aan het en de Zaltbommel ligt aan de Terneuzen ligt aan de en het Ommen ligt aan de Doesburg ligt aan de en de

2. Vier bekende tuinbouwgebieden zijn,, en De tuinbouw is voor Nederland belangrijk omdat

3. Venlo en Roermond liggen aan de rivier de Van deze twee plaatsen ligt hoger, omdat

4. Noem de streek waarin de volgende plaatsen liggen: Bolsward ligt in de Borne ligt in Naaldwijk ligt in Helenaveen ligt in Boxtel ligt in

5. Het eiland in Zeeland is in verband met de-werken sinds kort met de vaste wal verbonden. Van bovengenoemd eiland komt ook nog een dam naar het eiland

II. Rijksredelen.

1. Op Curaçao is de belangrijkste industrie de verwerking van uit het land De meeste schepen, die de haven van het eiland in- en uitvoeren noemen we dan ook

2. In Suriname wordt vooral de delfstof uit de bodem gehaald, en deze wordt vervoerd naar het land Men bouwt in Suriname nu een stuwdam voor het opwekken van, zodat men hier dan kan maken. De negers werden naar Suriname gebracht om daar als op de te werken.

3. Een drietal plaatsen in Ned. Nieuw-Guinea zijn:, en Twee rivieren zijn de en

III. Wereld.

1. Drie plaatsen, die aan de Seine liggen zijn, en

2. De Donau stroomt vanaf zijn oorsprong door of langs de landen (in volgorde opschrijven):,,,, en De rivier mondt dan uit in de

3. Zwitserland is bij ons het bekendst als, maar de meeste mensen in dat land werken in de Wijnbouw is er alleen op de hellingen, die naar het zijn gekeerd, omdat daar

4. Het eiland Madagascar ligt in de oceaan en is verbonden met de Europese staat De Hawaii-eilanden liggen in de oceaan en zijn een deel van de

5. De grootste rivier in Zuid-Amerika heet de en stroomt door het land De begroeiing van het gebied waar deze rivier doorstroomt noemen we

6. De grootste woestijn in de wereld heet de en ligt in het werelddeel In het Oosten van deze woestijn stroomt de belangrijke rivier de, die uitmondt in de zee. Als deze rivier daarniet kon stromen zou de staat helemaal woestijn zijn. Maar nu levert dit land bijv., omdat de boeren de akkers kunnen

TOELATINGSEXAMEN VOOR DE H.B.S.'EN IN LEEUWARDEN

Maandag 4 juni 1962 van 10.45 - 11.45.

G E S C H I E D E N I S .

1. Neem onderstaande jaartallen over en vul ze in:

1500	1607
1543	1629
1555	1667
1559	1672
1574	1676
2. a. Wie was Marg. v. Parma en b. door welke 3 raden werd zij bijgestaan? Ken je 3 leden van deze raden?
3. Wie was de aanvoerder der Watergeuzen in 1572? Welke stad werd 1 april veroverd? Welke gevolgen had dit voor Holland en Zeeland? Wat deed Lod. v. Nassau in Zuid-Nederland? Waarom kon hij niet verder oprukken?
4. Welke Compagnieën werden in de 17e eeuw opgericht? Wie was G.G. op Java en wat stichtte hij in 1619? Wie was Gouverneur in Amerika?
5. Noem uit de Gouden Eeuw drie schilders, drie dichters en één bouwmeester.
6. Wanneer was 't eerste stadhoudersloze tijdperk? Wie was toen de machtigste man in de Republiek? Welke functie had hij? Door welke 2 besluiten (+ jaartallen) heeft hij 't Oranjehuis tegengewerkt? Wat gebeurde toch in 1672?
7. Welke partijen bestonden in Nederland in de 2e helft der 18e eeuw? Wat gebeurde er in 1787?
8. In welke perioden kun je de tijd van 1795 - 1813 verdelen? (+ jaartallen).
9. Wanneer was de Tiendaagse veldtocht? Tegen wie vochten de Nederlanders? Wie was de aanvoerder van het Nederl. leger?
10. Wij hebben juist het 25 jarig huwelijksfeest van Koningin Juliana en Prins Bernhard gevierd. Welke 4 dochters hebben ze? Wie is niet in Nederland geboren en waarom niet?

TOELATINGSEXAMEN VOOR DE H.B.S.'EN IN LEEUWARDEN

Maandagmiddag 4 juni 1962 van 13.30 - 15.45.

N E D E R L A N D S. Zinsontleding (1 uur)

- A. Schrijf over en ontleed de volgende zinnen: (alleen onderwerp, werkwoordelijk gezegde, naamwoordelijk gezegde, meewerkend voorwerp, lijdend voorwerp, bijvoeglijke bepaling en bijwoordelijke bepaling).
1. Bij de volksspelen van Koninginnedag waren de prijzen zeer fraaie luxe voorwerpen.
 2. Door de voorzitter van de feestcommissie werden de medailles aan de trotse overwinnaars uitgereikt.
 3. Wees niet zo eigenwijs!
 4. Wil je de gebruikte exemplaren vóór vier uur teruggeven aan de conciërge van de school?
- B. Schrijf over en benoem de onderstreepte woorden uit de volgende zinnen: (alleen zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, lidwoord, telwoord, persoonlijk voornaamwoord, bezittelijk voornaamwoord, aanwijzend voornaamwoord, vragend voornaamwoord, onbepaald voornaamwoord, zelfstandig werkwoord, koppelwerkwoord, hulpwerkwoord, bijwoord, voorzetsel en voegwoord).
1. In de Kamveerse toren waren die dag de vroede vadersen bijeengekomen.
 2. Zij hadden inspectie gehouden over alle paden en wegen in de naaste omtrek van hun stad en konden nu op hun lauweren rusten onder het genot van een koele dronk.
 3. Men kwam overeen dat een heerlijk maal welverdiend was en de bestelling was spoedig gedaan, want paling bleek voor alle zeven het geliefkoosde eten.
 4. Wat zouden de wijze heren na het diner anders nog gedaan hebben dan koffiedrinken?
- C. Schrijf op de infinitief, de derde persoon enkelvoud onvoltooid verleden tijd en de derde persoon enkelvoud voltooid tegenwoordige tijd van de volgende werkwoorden:
1. smelten	4. uitschelden
2. verhuizen	5. doordraven en
3. verwerken	6. ontplooien.
- (Voorbeeld: vinden - hij vond - hij heeft gevonden).

TOELATINGSEXAMEN VOOR DE H.B.S.'EN IN LEEUWARDEN

Maandagmiddag 4 juni 1962 van 13.30 - 15.45.

N E D E R L A N D S. Stijl (45 min.)

A. Schrijf over en vul een voorzetsel in:

1. De jongen was erg in zijn schik het prachtige cadeau.
2. De oude vrouw ging gebukt het wangedrag van haar zoon.
3. zijn slechte gezondheid werd de man stokoud.
4. Piet zegt precies wat hij denkt: hij neemt geen blad ... de mond.

B. Schrijf over en vul een passend zelfst. naamwoord in:

1. Binnen afzienbare moet de nieuwe veemarkt klaar zijn.
2. De dienstdoende regelt het verkeer bij de Verlaatsbrug.
3. Na de prachtige vertoning kregen de toneelspelers een hartelijk ..
4. De bejaarde heer was nog altijd een eerbiedwaardige

C. Schrijf over en vul een passend werkwoord in:

1. Misschien je je nog wel, wat ik je laatst over die zaak verteld heb.
2. Toen hij zag, dat hij op deze manier zijn zin niet kon krijgen, begon hij uit een ander vaatje te
3. Zoëven je het hoogste woord, nu je met de mond vol tanden.

D. Schrijf over en vul het passende bijv. naamwoord in:

(b.v.: Deze raad verdient ter harte genomen te worden; het is een behartigenswaardig advies).

1. Een gebeurtenis die men niet vergeet, heet
2. Deze huizen kunnen niet meer bewoond worden het zijn
3. De minister, die de journalisten niets wilde meedelen, was niet erg

E. Schrijf over en maak de zin volledig.

1. Ofschoon, ga ik vanavond toch niet naar het concert.
2. Doordat, was het verkeer enige uren gestremd.
3. Hij komt ditmaal niet voor een prijs in aanmerking, aangezien
4. Je kunt vandaag vrij krijgen, mits

F. Schrijf over en vul een passend voegwoord in:

1. We durfden 's avonds niet meer met de auto te rijden, de wegen waren spiegelglad geworden.
2. Jan maakte de buitenkant van de auto schoon, Piet de wegen van binnen een goeie beurt gaf.
3. je mij nooit wilt helpen, zal ik toch maar aan je verzoek voldoen.
4. Moeder komt donderdag of vrijdag thuis.

----- 0 -----

Vervolg: G (v.o.z.)

N E D E R L A N D S Stijl (vervolg)

G. Schrijf over en maak de vergelijking volledig:

1. Voor dit examen heb ik gewerkt als
2. Wanneer dit kleine meisje haar zin niet kan krijgen, wordt ze zo nijdig als
3. De kinderen zaten gespannen naar de televisie te kijken en waren zo stil als
4. Toen de vader zijn zoon een pak voor de broek gaf, schreeuwde deze als

H. Vervang de volgende zinnen door spreekwoorden en maak daarbij gebruik van de woorden, die tussen haakje staan:

1. Men verwijt een ander iets, waaraan men zichzelf ook schuldig maakt (pot).
2. Hij heeft nergens verstand van (blazen).
3. Iemand die dronken is, zegt meestal dwaze dingen (kan).

----- o -----